

Vaak gestelde vragen (november 2021)

Beleid oeververdedigingen en Pilot gemeente Eemsdelta

<i>Vraag</i>	<i>Antwoord</i>
Waarom komt er nieuw beleid voor oeververdedigingswerken?	In het werkgebied van Waterschap Noorderzijlvest liggen kilometers oevers, kades, taluds en beschoeiingen. Daarvan is nu niet altijd duidelijk wie en in welke mate verantwoordelijk is voor het onderhoud: is dat het waterschap zelf, is er een andere belanghebbende of is er een gedeelde verantwoordelijkheid? Door deze onduidelijkheid wordt er soms geen of onvoldoende onderhoud gepleegd. Op sommige plekken ontstaan zo onveilige situaties. Het waterschap wil dat veranderen door samen voor veilige oevers te zorgen. Zie ook antwoord op vraag over wie belanghebbende is.
Wat verandert er ten opzichte van vroeger?	Volgens de Waterschapswet moet het waterschap aanwijzen wie de onderhoudsplicht van oevers, taluds en beschoeiingen heeft. Daar gaan we mee aan de slag, zodat duidelijk wordt wie waarvoor verantwoordelijk is. Er komen heldere afspraken tussen het waterschap en andere belanghebbenden over het onderhoud. We gaan uit van een eerlijke verdeling van de lasten.
Geldt het nieuwe beleid voor de oevers van alle oppervlaktewateren?	Het nieuwe beleid geldt alleen voor de grotere watergangen (ook wel hoofdwatgangen genoemd) waar het waterschap verantwoordelijk is voor de goede werking van het watersysteem en waarbij het waterschap ook het reguliere onderhoud (maaieren en baggeren) uitvoert.
Wanneer ligt de onderhoudsplicht bij de aangrenzende eigenaar?	In het nieuwe beleid gaan we ervan uit dat de aangrenzende eigenaar (geheel of gedeeltelijk) onderhoudsplichtig is als deze belang heeft bij de oeververdediging. Zie ook antwoord op vraag over wie belanghebbende is.
Wie is i belanghebbende?	In het nieuwe beleid voor oeververdedigingswerken is de belanghebbende degene die, gelet op het gebruik en de functie van aangrenzende percelen, belang heeft bij het in stand houden van het oeververdedigingswerk. De belanghebbende kan zowel het waterschap als de aangrenzende eigenaar zijn. Zo heeft het waterschap belang bij een oeververdedigingswerk als deze nodig is om een waterkering (dijk) te beschermen of te voorkomen dat door afkalvende oevers het water niet meer goed kan doorstromen. Voorbeelden van het belang van de aangrenzende eigenaar zijn situaties waarbij een oeververdedigingswerk nodig is om te voorkomen dat zijn perceel wordt aangetast, om het perceel te kunnen gebruiken of om stevigheid te bieden voor een nabij de watergang gelegen bouwwerk of verharding.
Hoe wordt bij gedeelde onderhoudsplicht het aandeel bepaald?	Er wordt vanuit ieders belang gekeken naar wat voor oeververdedigingswerk nodig zou zijn. Er wordt uitgegaan van 5 klassen (0%, 25%, 50%, 75% en 100%) voor het aandeel van de aangrenzende eigenaar. De uitleg hierbij is: <ul style="list-style-type: none">• 0% : er is geen belang voor aangrenzende eigenaar en wel voor het waterschap

	<ul style="list-style-type: none"> • 25%: belang van aangrenzende eigenaar is ondergeschikt aan belang waterschap • 50%: belang aangrenzende eigenaar en waterschap zijn gelijkwaardig • 75%: belang van waterschap is ondergeschikt aan belang aangrenzende eigenaar • 100%: er is geen belang voor het waterschap en wel voor de aangrenzende eigenaar <p>Zie ook het antwoord op de vraag over wie belanghebbende is.</p>
Waar wordt vastgelegd wie onderhoudsplichtig is?	Zodra het nieuwe beleid van kracht is, zal het waterschap per gebied gaan uitzoeken wie verantwoordelijk is voor het onderhoud. We leggen de afspraken vast in de zogenaamde 'Onderhoudslegger'. Dit is een kaart van het beheergebied van het waterschap waarin informatie gevonden kan worden wie onderhoudsplichtig is voor een bepaald object. Zo blijft helder wie verantwoordelijk is voor welk onderhoud.
Wanneer hoor ik wat de consequenties van dit beleid voor mij zijn?	Het waterschap gaat gefaseerd, dus per gebied uitzoeken wie verantwoordelijk is (of zijn) voor het onderhoud. We beginnen in het najaar van 2021 in een gebied langs het Damsterdiep, gelegen in de gemeente Eemsdelta. Hierna zullen ook andere gebieden aan de beurt komen. Per gebied organiseren we informatiebijeenkomsten en gesprekken met belanghebbenden.
Kan ik een oeververdedigingswerk vervangen?	De regels hiervoor staan in de Keur (of in de toekomstige Waterschapsverordening) en in het nieuwe beleid voor oeververdedigingswerken. Belangrijk is dat er eerst gekeken wordt of er voor het bestaande oeververdedigingswerk een vergunning aanwezig is. Als dat niet zo is, zal er altijd een nieuwe vergunning moeten worden aangevraagd. Wanneer voor het bestaande oeververdedigingswerk al wel een vergunning aanwezig is, hangt het van de situatie af of er een nieuwe vergunning nodig is. Er is geen vergunning nodig wanneer een bestaand oeververdedigingswerk 1 op 1 vervangen wordt overeenkomstig een bestaande vergunning (zelfde plaats, zelfde afmetingen en zelfde constructie). In alle andere gevallen is een vergunning nodig. Bij onduidelijkheden wordt geadviseerd contact op te nemen met het team vergunningverlening & handhaving van het waterschap (zie lijst met contactmogelijkheden).
Een oeververdedigingswerk moet worden vervangen. Moet ik wachten op de actualisatie van de onderhoudslegger?	Nee, wanneer een oeververdedigingswerk aan vervanging toe is, kunt u contact opnemen met het team vergunningverlening & handhaving van het waterschap (zie lijst met contactmogelijkheden). Wij bekijken wie verantwoordelijk is voor het onderhoud en gaan met u in gesprek. De onderhoudsplicht zal op basis van het nieuwe beleid worden vastgelegd.
Een oeververdedigingswerk staat niet op mijn terrein maar op het kadastrale perceel van het waterschap. Kan ik dan toch onderhoudsplichtig zijn?	Ja, een onderhoudsplichtige kan aangewezen worden op grond van de Waterschapswet voor het onderhoud van werken die op het eigendom zijn aangelegd van een ander. Voor het aanwijzen van wie onderhoudsplichtige is, is de functie van het oeververdedigingswerk en het belang iemand heeft bij het werk leidend (Zie ook het antwoord op de vraag over wie belanghebbende is). In de vergunning of in een separaat besluit wordt dan bepaald wie het onderhoud moet uitvoeren.
Volgens het nieuwe beleid komt de onderhoudsplicht bij mij te liggen,	Bestaande afspraken over de onderhoudsplicht blijven in beginsel staan. Pas wanneer er sprake is van einde levensduur en vervanging nodig is, zal het waterschap met u in gesprek gaan. Uitgangspunt is dat het waterschap

terwijl deze nu bij het waterschap ligt. Wie gaat straks het onderhoud betalen?	een oeververdedigingswerk in goede staat overdraagt. Dit betekent dat voordat u als onderhoudsplichtige bent aangewezen, het oeververdedigingswerk, indien nodig, op kosten van het waterschap wordt vervangen.
Volgens het nieuwe beleid komt de onderhoudsplicht bij mij te liggen, terwijl deze nu bij het waterschap ligt. Wat gebeurt er als ik geen belang heb bij het oeververdedigingswerk?	In deze situatie heeft het waterschap hoogstwaarschijnlijk ook geen belang bij de instandhouding van het oeververdedigingswerk. Het waterschap zal dan in overleg met u besluiten wat met het oeververdedigingswerk dient te gebeuren. Mogelijke oplossingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • het oeververdedigingswerk wordt verwijderd; • waterschap en aangrenzende eigenaar maken afspraken over aanleg flauwe of natuurvriendelijke oever; • Het oeververdedigingswerk wordt onder water gedrukt; • het oeververdedigingswerk blijft staan maar wordt niet langer onderhouden.
Volgens het nieuwe beleid komt de onderhoudsplicht bij mij te liggen, terwijl op dit moment nergens uit blijkt dat een partij eerder als onderhoudsplichtige is aangewezen. Wie gaat straks het onderhoud betalen?	Anders dan in de situatie dat het waterschap eerst onderhoudsplichtig was, is hier geen sprake van overdracht. In het kader van de actualisatie van de onderhoudslegger gaat het waterschap aan de hand van het nieuwe beleid met u in gesprek over de (financiële) consequenties .
Ik wil graag meer weten over wat er voor mij verandert. Met wie kan ik contact opnemen?	Op www.noorderzijlvest.nl/oeververdedigingswerken staan de uitgangspunten. Vanaf deze pagina wordt, zodra de planning bekend is, verwezen naar kaarten van de gebieden waarin we met de uitgangspunten aan het werk gaan. Dit najaar gebeurt dat in een deel van de gemeente Eemsdelta. Heeft u vragen over de uitgangspunten, neem dan contact op met Wim Bijsterbosch (beleidsadviseur) via ons algemene nummer (050) 3048911. Wilt u meer weten over hoe we te werk gaan in de gemeente Eemsdelta? Neem dan contact op met omgevingsmanager Nancy Nonkes via ons algemene nummer (050) 3048911. Wilt u liever e-mailen? Stuur dan een e-mail naar onderhoudoevers@noorderzijlvest.nl .
Ik wil graag een beschoeiing plaatsen om een terras aan te leggen. Mag dat?	U moet hiervoor een vergunning aanvragen. Het waterschap zal dan beoordelen of de plaatsing is toegestaan. Soms kan het, soms niet. Een reden om niet in te stemmen kan bijvoorbeeld zijn dat door plaatsing een watergang te krap wordt of een al krappe watergang nog krappert.
Ik wil graag een beschoeiing plaatsen om mijn land tot aan de waterlijn te kunnen gebruiken.	U moet hiervoor een vergunning aanvragen. Het waterschap zal dan beoordelen of de plaatsing is toegestaan. Soms kan het, soms niet. We kunnen een vergunning verlenen wanneer: <ul style="list-style-type: none"> • de watergang door plaatsing te krap wordt of een al bestaande krappe watergang nog krappert; • er geen afname zal zijn van het waterbergend vermogen van het oppervlaktewater; • de ecologische waterkwaliteit hierdoor niet in het geding komt;

	<ul style="list-style-type: none"> er geen sprake is van onevenredige afwenteling van de onderhoudskosten op het waterschap.
Door afkalving van de onbeschermd oever wordt mijn perceel aangetast. Wie is verantwoordelijk?	Het waterschap is verantwoordelijk voor het onderhoud van de hoofdwatertgangen en de daarbij behorende oevers. Dat betekent niet dat het waterschap verantwoordelijk is voor aanleg en onderhoud van een oeververdedigingswerk. Dit is alleen het geval wanneer er sprake is van een waterschapsbelang (zie het antwoord op de vraag over wie belanghebbende is). Het waterschap zal altijd eerst samen met u bekijken of de aanleg van een flauwe of natuurvriendelijke oever mogelijk is en zal deze dan doorgaans voor rekening van het waterschap aanleggen. Wanneer er toch gekozen wordt voor een oeververdedigingswerk, kan het waterschap besluiten een bijdrage te leveren wanneer aannemelijk is dat het waterschap tekort is geschoten in het (voor de waterhuishouding benodigde) onderhoud van de oever. Het waterschap zal hierbij o.a. rekening houden met de onderhoudsstaat, de oorzaken voor de afkalving en de mate en de wijze van het gebruik van de aangrenzende percelen. Uitgangspunt is dat de onderhoudsplicht in deze gevallen bij de aangrenzende eigenaren komt te liggen.
Lichten jullie de uitgangspunten nog toe tijdens een bijeenkomst?	Maandag 29 november van 20.00 tot 21.00 uur organiseren we een digitale bijeenkomst. Dan vertellen we via een livestream meer over de nieuwe uitgangspunten rond aanleg en onderhoud van oeververdedigingswerken. U kunt hier tijdens de livestream op reageren. We kunnen dan nog niet ingaan op uw persoonlijke situatie. Dat komt later in het traject, wanneer het gebied waarin u woont aan de beurt is. U kunt de livestream volgen via www.myfacilities.nl/waterschap-noorderzijlvest/ .
Kan ik hier nog op reageren?	We hebben de uitgangspunten op een rijtje gezet. Het document met onze uitgangspunten ligt van 22 november 2021 tot en met 3 januari 2022 ter inzage. U kunt het inzien op het waterschapshuis aan de Stedumermaar 1 in Groningen en <u>online</u> bekijken. Belanghebbenden kunnen gedurende bovengenoemde periode van de terinzagelegging een zienswijze indienen bij het dagelijks bestuur van Waterschap Noorderzijlvest, Postbus 18, 9700 AA te Groningen.
Wat gaat het waterschap zelf doen qua onderhoud?	Het waterschap wil zelf ook investeren in veilige en zo natuurvriendelijk mogelijk ingerichte oevers. We kiezen daarom niet zondermeer voor het vervangen van oude kades en beschoeiingen zonder eerst te kijken naar mogelijkheden voor natuurvriendelijke- of flauw aflopende oevers.

Overzicht contactmogelijkheden

Onderwerp	Contactperso(n)en	Bereikbaar via
Uitgangspunten beleidskader en zienswijzen	Wim Bijsterbosch (beleidsadviseur)	050 - 304 8911 (algemeen nummer) of onderhoudoevers@noorderzijlvest.nl
Gebiedsprocessen en pilot Damsterdiep	Nancy Nonkes (omgevingsmanager)	050 - 304 8911 (algemeen nummer) of onderhoudoevers@noorderzijlvest.nl
Vervangen of nieuwe aanleg oeververdedigingswerken	Team vergunningen	050 - 304 8911 (algemeen nummer) of info@noorderzijlvest.nl
Overige vragen over oeververdedigingen of oevers		050 - 304 8911 (algemeen nummer) of onderhoudoevers@noorderzijlvest.nl